

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 5 (6914)

● Trešdiena, 1999. gada 20. janvāris

● Cena Ls 0,22

● Ledus sastrēgums Dubnā pie tilta Līvānos. Kā stāstīja Līvānu domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, pilsētai plūdu briesmas pagaidām nedraud. Tomēr kārtējā domes sēdē tiks izskatīts plūdu novēršanas pasākumu plāns, kāds pilsētā tiek sagatavots katru gadu.

J.Silicka foto

Seminārs zemniekiem

Šis nedēļas nogalē, 22. janvārī, turpinot savas programmas izpildi, lauksaimniecības konsultāciju birojs rīko semināru zemniekiem, kurā skatīs ar laukkopību un zemkopību saistītus jautājumus.

Tas ir ievada pasākums gada darbam, kad semināros risina specifiskākus uzdevumus konkrēti katrā nozarē. Šoreiz kopā pulcina gan tos, kuriem specializācija ir laukkopība, gan lopu turētājus. Parasti ievadsemināros tiek apspriests likums par subsīdijām, bet, kad tāda vēl nav, tad dienas kārtībā ir zemnieku domu apmaiņa, uzziņas par zālāju sēklu iegādes iespējām un citiem jautājumiem, kas rodas ar gatavošanos pavasara lauku darbiem — vēl jau pats ziemas vidus, bet zemniekam prāts kļuvis nemierīgs — visiem darbiem jāsapošas laikus. Uzaicināti arī lektori no Latvijas Lauksaimniecības universitātes.

Lai sarunas seminārā būtu saistošākas un lietišķas, konsultāciju birojs zemniekus aicina pieteikties iepriekš pa tālruni 22391, izteikt savas vēlnes.

A.Rancāns

PREIĻU RAJONA PADOME

13. janvārī notika Preiļu rajona padomes pirmā sēde 1999. gadā.

Darba grupa mērķdotāciju sadales kārtības izstrādāšanai

Rajona padome, pamatojoties uz Preiļu rajona skolu valdes priekšsēdētāja A.Zagorska sniegto informāciju par rajona izglītības iestāžu pedagoģisko darbinieku algu izmaksu finansēšanu, pieņēma lēmumu par darba grupas izveidošanu sakarā ar mērķdotācijas rajona izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem sadales kārtības izstrādāšanu.

Padome izveidoja un apstiprināja darba grupu, kuras sastāvā strādās Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, Vārkavas pagasta domes priekšsēdētājs Artūrs Štagars, Galēnu pagasta domes priekšsēdētāja Leontīne Saleniece, Riebiņu pagasta domes priekšsēdētājs Voldemārs Adamovičs un Rožupes pagasta domes priekšsēdētājs Viktors Kūka.

Līdz 2. februārim komisijai jāapkopo priekšlikumi, kādam jābūt mērķdotācijas sadales mehānismam.

Par līdzekļu piešķiršanu

50 latu no rajona padomes rezerves fonda piešķirti garīgās mūzikas koncerta «Ar paļāvību pie zēlastības troņa» organizēšanai 1999. gada 30. janvārī Preiļos. Ar lūgumu pēc finansējuma rajona padomē griezās sociālās un psiholoģiskās palīdzības centra «Mūsmājas» izpilddirektore L.Ūdrasola.

No rajona padomes rezerves fonda padomes locekļi nolēma 100 latus piešķirt peldēšanas sacensību organizēšanai Preiļu veselības uzlabošanas kompleksa peldbaseinā. Sacensības jau notika 10. janvārī.

No kultūras pasākumiem paredzētajiem līdzekļiem 600 latu piešķirti rajona kultūras pasākumu finansēšanai janvārī un februārī. Rajona kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka bija iesniegusi attiecīgu tāmi.

100 latu no rajona padomes rezerves fonda tika piešķirti radošās jaunrades vakara organizēšanai bērniem invalīdiem. Šī lēmuma pamatā sociālās aprūpes nodaļas vadītājas Jutas Fadejevas iesniegums.

Palielināsies ugunsdzēsēju manta

Pamatojoties uz savstarpējās vienošanās 1998. gada 12. jūnija protokolu starp Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieku A.Straumi un Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju A.Soldānu, padome pieņēma lēmumu nodot ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu rajona nodaļai «slapjo» hidrokoštinu 148,62 latu vērtībā, saspīestā gaisa 10 litru balonu 200,20 latu vērtībā, kā arī reduktoru MK2/R190 par 104 latiem.

Kopumā rajona ugunsdzēsēju manta palielināsies par 452,82 latiem.

Rušonas pagasta pašvaldības īpašumā nonāks Skudriši

Padomes locekļi izskatīja jautājumu par nomas līguma laušanu un Preiļu rajona padomes īpašuma tūristu (sporta) bāzes «Skudriši» nodošanu Rušonas pagasta padomei.

Sakarā ar to, ka zemnieku saimniecība «Jaunaglona» nepilda 1997. gada 9. decembrī ar Preiļu rajona padomi noslēgtā nomas līguma nosacījumus un neapsaimnieko iznomāto īpašumu, kā arī pamatojoties uz Rušonas pagasta domes priekšsēdētāja A.Soldāna iesniegumu, padome nolēma lauzt minēto nomas līgu-

mu, kā arī nodot Preiļu rajona padomes īpašumu tūristu (sporta) bāzi «Skudriši» Rušonas pagasta pašvaldības īpašumā. Sporta bāze atrodas Rušonas pagasta teritorijā.

No Valsts mērķdotācijas līdzekļiem varēs algot kolektīvu vadītājus

Padomes locekļi izskatīja LR Kultūras ministrijas 1998. gada 18. decembra vēstuli «Mērķdotācijas tautas mākslas kolektīvu vadītājiem» un rajona galvenās kultūras inspektores Intas Ancānes iesniegumu. Šogad valsts piešķir gandrīz 6 tūkstošus latu tautas mākslas kolektīvu vadītāju algošanai.

Padome nolēma, ka par šo naudu no valsts mērķdotācijas varēs apmaksāt sekojošu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu vadītāju darbu: rajona skolotāju kora diriģenti E.Znūtiņš 1,75 slodzes, A.Vucāns 1 slodze; rajona folkloras kopu virsvadītājs J.Teilāns 1 slodze; rajona deju kolektīvu virsvadītāja S.Kurtiņa 0,75 slodzes; rajona pašdarbības kolektīvu vadītājs R.Kairāns 0,5 slodzes; Aglonas bazilikas kora diriģente I.Lazdāne 1 slodze; Līvānu dramatiskā kolektīva vadītāja A.Pabērza 0,5 slodzes.

Izskatīti revīzijas akti

Padomes locekļi izskatīja rajona padomes revīzijas komisijas aktus par finansiāli saimnieciskās darbības pārbaudi par 1998. gadu Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā. Komisijas aktā izteiktos priekšlikumus padome pieņēma zināšanai.

Padomes sēdē izskatīts un izvērtēts arī revīzijas komisijas akts par finansiāli saimnieciskās darbības pārbaudi Rudzātu speciālajā internātskolā par 1997. gadu. Padome pieņēma lēmumu revīzijas

komisijas aktā izteiktos priekšlikumus pieņemt zināšanai, bet rajona skolu valdes priekšsēdētājam A.Zagorskim stingri sekot atklāto pārkāpumu novēršanai līdz jauna direktora iecelšanai amatā Rudzātu speciālajā internātskolā.

Par Preiļu pilsētas domes iesniegumu

Rajona padome izskatīja Preiļu pilsētas domes iesniegumu par domes 1998. gada 17. decembra lēmuma «Par Preiļu arodvidusskolas statusa maiņu» atbalstīšanu un nolēma lūgt Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju un Ministru kabinētu mainīt Preiļu arodvidusskolas statusu, pārveidojot to par valsts profesionālās izglītības mācību iestādi.

Arī novembrī autobusu maršruti bijuši nerentabli

Pamatojoties uz Jēkabpils rajona pašvaldības uzņēmuma «Jēkabpils autobusu parks» iesniegto pārvaldījumu ekonomisko analīzi, rajona padome nolēma kompensēt Jēkabpils autobusu parkam 3530,70 latus par zaudējumiem, kas uzņēmumam radušies Preiļu rajona nerentablajos autobusu maršrutos 1998. gada novembrī.

Par inventāra atsavināšanu SIA «Grāmatu nams «Latgale»»

Pamatojoties uz likuma «Par vasts un pašvaldību mantas atsavināšanas kārtību» 6. un 33. pantu un SIA «Grāmatu nams «Latgale»» direktores B.Ludzenikas iesniegumu, rajona padome nolēma atsavināt SIA lietošanā esošo kustamo mantu, nosakot cenu atbilstoši pastāvošajiem likumiem. Rajona padomes izpilddirektorei A.Pastorei uzdots veikt atsavināmās mantas novērtēšanu un atsavināšanu.

L.Kirillova

Nacionālās ziņas

Ulmanis — valsts noziedznieks!?

Desmit politisko organizāciju apvienības «Par cilvēka tiesībām Latvijā» Saeimas frakcijas deputāti sagatavojuši un iesnieguši izskatīšanai deklarācijas projektu par Kārļa Ulmaņa 1934. gada 15. maija valsts apvērsumu. Tajā norādīts, ka «vienīgi izvērtējot šo smago vēsturisko mantojumu, var godam nest demokrātiskas Latvijas vārdu tālāk pasaulē un iestāties Eiropas Savienībā». Deklarācijas projekta pamattekstā teikts, ka pirms 65 gadiem 15. maija naktī vardarbīgi tika pārtraukta Latvijas Republikas Satversmes un 4. Saeimas darbība. «Latvijas vairāku Saeimu sasniegumi tika iznīcināti vienā naktī — no Latvijas valsts krustēva Kārļa Ulmanis kļuva par valsts noziedznieku. Rezultātā, sākoties Otrajam pasaules karam, bez nopietnas pretesības nebūtībā aizgāja ne vien K. Ulmaņa autoritārais režīms, bet arī Latvijas valstiskā neatkarība,» teikts tekstā. Projekta iesniedzēji iesaka Saeimas plenārsēdē nolēmt, ka Kārļa Ulmaņa 1934. gada 15. maija režīms uzskatāms par noziegumu pret LR Satversmi; lūgt Ģenerālprokuratūru rehabilitēt Ulmaņa vadītā apvērsuma rezultātā sodītos Latvijas pilsoņus, kā arī ierosināt Valsts prezidentam izveidot vēsturisku grupu, lai taisnīgi izvērtētu 1934.-1940. gada notikumus Latvijā. Viens no projekta parakstītājiem ir Latgales pazīstamais deputāts Jānis Urbanovičs.

Padome lauku attīstībai

Ministru prezidents Vilis Krištopans ir nolēmis tuvākajā laikā izveidot MK konsultatīvo padomi, kas nodarbotos ar lauku attīstības jautājumiem. Tai būtu padomdevēja tiesības. Tajā paredzēts pieaicināt lauksaimniecības speciālistus, neraugoties uz to partijisko piederību, piemēram, TP deputātus Ati Slakteri un Aivāru Tiesnesi. «Lauku un zemkopības attīstība ir uzmanības degpunktā. Diemžēl Zemkopības ministrijā ir zināma naftalīna smaka kopš Ģeģera, Šķēles un Kinnas laikiem,» to pamatoja premjers. Padome pulcēsies reizi mēnesī, lai apspriestu aktuālākos jautājumus, tai skaitā gan par iekšējo tirgu, gan par konkurencspējas palielināšanu. Tā palīdzētu zemkopības ministram. Vadību premjers lūdzis uzņemties Inesi Feiferi, LHZB prezidenti.

Valsts ieņēmumu plāns pārpildīts

Neskatoties uz sarežģīto situāciju atsevišķos pagājušā gada periodos (pavasārī pēc 3. marta notikumiem un pēc Krievijas krīzes), 1998. gada rezultāti pamatbudžeta ieņēmumu ziņā ir pozitīvi. Pēc valsts ieņēmumu valsts ministres Aijas Počas informācijas pamatbudžetā pērn iekasēti 569 milj. latu, kas ir par 1,8% vairāk nekā prognozēts. Veiksmīga bijusi uzņēmumu ienākuma nodokļa iekasēšana — prognoze izpildīta par 109,6%, akcīzes nodoklis iekasēts par 104,6% no prognozētā, sociālās apdrošināšanas nodoklis iekasēts 101% apmērā, iedzīvotāju ienākuma nodoklis 104,5% no plānotā. Pievienotās vērtības nodoklis iekasēts 99,3% apmērā no plānotā, bet muitas nodoklis 95% no prognozētā. Attiecībā uz muitas nodokļa iekasēšanu valsts ieņēmumu valsts ministre A. Poča informēja, ka plāna neizpildei bijuši objektīvi iemesli, proti, noslēgti un stājušies spēkā vairāki brīvās tirdzniecības līgumi un dažās pozīcijās samazinājies ievērojams.

Runājot par 1999. gada plāniem, A. Poča puda viedokli, ka šo gadu vajadzētu pasludināt par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) gadu. PVN ir viens no būtiskākajiem nodokļiem pamatbudžeta ieņēmumu ziņā, taču ir ļoti liels skaits tā nemaksātāju.

Pēc Latvijas preses materiāliem ziņas apkopojis T. Elste

Premjeram Viļā Krištopana kungam, Preiļu rajona laikrakstam «Novadnieks» Atklātā vēstule

Mēs, apakšā parakstījušie, Preiļu rajona iedzīvotāji griežamies pie jums ar lūgumu aizstāvēt pret Lattelekom bezgodīgo laupīšanu. Pirms vēlēšanām Jūs, Krištopana kungs, sūtījāt iedzīvotājiem savas vēstules, solījumus visādi palīdzēt. Mēs Jums noticējam un daudzi esam Jūsu vēlētāji. Lūdzam uzklaustīt arī mūsu palīgā saucienu. Uzskatām, ka Lattelekom noteikumi nav pieņemami jau tā augsto cenu paaugstināšanas dēļ.

Cenu pieprasa augstu, bet kvalitātes nav nekādas. Rīgā varbūt ir jūtama kvalitāte, bet lauku rajonos tās nav. Abonents nav aizsargāts pret ļaunprātīgu pieslēgšanos pie telefona numura, bet to Lattelekom pierādīt nevar.

Tautai nav pieņemams tas, ko Jūs, Krištopana kungs, teicāt televīzijā, ka valdība neiejausies Lattelekom lietās. Tas nav pareizi. Valdībai ir jābūt noteicējai savā valstī. Tāpēc mēs, vēlētāji, noticējam Jūsu solījumiem un ievēlējām Saeimā. Nu tad, lūdzu, esiet goda vīrs un turiet savu vārdu. Mēs ceram, ka Jūs pasniegsiet savu palīdzīgo roku un aizstāvēsiet savus vēlētājus.

Paldies, ka uzklausiņāt.

Ar cieņu Preiļu rajona iedzīvotāji.
1999. gada 18. janvārī
Seko 33 paraksti

Eiropas vienotā valūta jau ir realitāte

Kas ir eiro?

Eiro ir Eiropas Savienības vienotā valūta, kas ieviesta 1999. gada 1. janvārī Eiropas Monetārajā savienībā jeb t. s. eiro zonas valstīs. Euro zonā sākotnēji būs 11 no 15 Eiropas Savienības dalībvalstīm — Austrija, Beļģija, Francija, Īrija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Somija, Spānija un Vācija. Šajās valstīs paralēli nacionālajām valūtām sāks lietot eiro.

Trīs Eiropas Savienības valstis — Dānija, Lielbritānija un Zviedrija — no eiro ieviešanas iespējas pagaidām ir atteikušās, bet Grieķija vēl nespēj izpildīt stingros ekonomiskos nosacījumus, lai pievienotos citām eiro zonas valstīm.

Kāpēc eiro tiek ieviests?

Vienota valūta Eiropas Savienībai ir nepieciešama, lai veicinātu saimniecisko attīstību. Iekšējās robežas starp Eiropas Savienības dalībvalstīm tikpat kā vairs nepastāv, taču 15 dažādu valūtu lietošana tās teritorijā apgrūtina tirdzniecību un ceļošanu, kā arī rada risku darījumiem, jo valūtu maiņas kursi var svārstīties. Euro ieviešana ļaus pilnībā izmantot tās priekšrocības, ko dod vienots tirgus. Speciālisti paredz, ka Eiropas Savienības valstīs pieaugs saimnieciskā aktivitāte, samazināsies darījumu izmaksas, tādā veidā palielināsies arī iedzīvotāju ienākumi.

Kā notiek vienotās valūtas ieviešana?

Šogad eiro būs tikai kā bezskaidras naudas norēķinu vienība. Trīs nākamajos gados to varēs lietot vienīgi ar banku starpniecību, jo eiro banknotes un monētas tiks laistas klajā tikai 2002. gada janvārī.

Visā pārejas posmā — vairāk nekā trīs gadus — eiro vērtība pret 11 valstu nacionālajām valūtām būs stingri noteikta un nemainīga. Tas nozīmē, ka eiro zonas 11 valūtu kursi arī savstarpēji būs stingri saistīti un nemainīgi. Jau janvārī šīs naudas vienības zaudēs patstāvību un kļūs par vienotās valūtas dažādām izteiksmēm un eiro naudas zīmju pagaidu aizstājējam.

Kas ieviesīs eiro?

Lai ieviestu jauno valūtu un vadītu Eiropas Monetāro savienību, ir izveidota Eiropas Centrālo banku sistēma, kuru vada jauna, līdz šim nebijusi institūcija — Eiropas Centrālā banka. Tā noteiks vienotu monetāro politiku visās eiro zonas valstīs, bet nacionālās centrālās bankas — Eiropas Centrālo banku sistēmas dalībnieces — šo politiku īsteno. Lai gan 11 valstu centrālās bankas zaudēs iespēju īstenot neatkarīgu monetāro politiku, to vadītājiem būs liela ietekme Eiropas Centrālās bankas lēmumu pieņemšanā un tās kopējās politikas veidošanā. Eiropas Centrālā banka atro-

das Vācijā, Frankfurtē pie Mainas, un par tās pirmo prezidentu ir iecelts bijušais Nīderlandes centrālās bankas vadītājs Vilems F. Duisbergs.

Vai eiro būs stabila valūta?

Naudas vienības pirkstspējas stabilitāti nosaka inflācijas līmenis. Speciālisti paredz, ka inflācija eiro zonā būs zema, jo Eiropas Centrālā banka ir neatkarīga no valdībām un politiķiem un tās vadītāji ir pieredzējuši centrālo banku speciālisti, kas atbalsta stingru inflācijas ierobežošanu. Protams, eiro maiņas kurss pret ASV dolāru un citām valūtām naudas tirgū var svārstīties dažādu ekonomisko spēku ietekmē.

Lielbritānija, Dānija un Zviedrija pagaidām ir atteikušās no eiro. Kāpēc?

Galvenokārt tam ir politisks iemesls — šo valstu iedzīvotāji to vienkārši nevēlas. Daļa uzskata, ka eiro var apdraudēt viņu valstu neatkarību un nacionālo identitāti, bet citi grib redzēt pirmos eiro ieviešanas praktiskos rezultātus, lai pieņemtu lēmumu vēlāk. Ja eiro tiks ieviests sekmīgi, pilnīgi iespējams, ka drīzumā Eiropas Monetārajai savienībai pievienosies arī šīs Eiropas Savienības dalībvalstis.

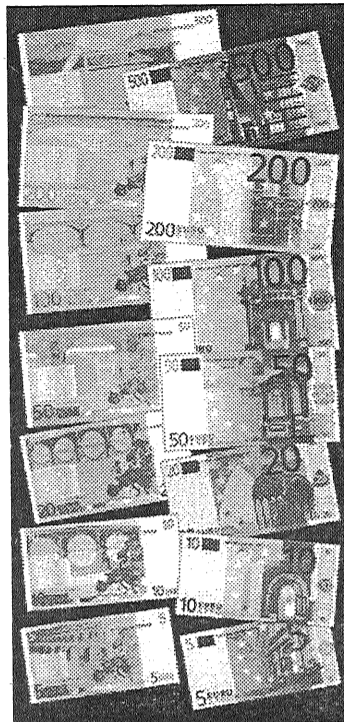
Vai kopējās naudas ieviešana Eiropas Savienībā būs izdevīga Latvijai?

Latvijas uzņēmējiem būs vienkāršāk kārtot darījumus ar dažādu Eiropas Savienības valstu partneriem, jo tos varēs veikt vienā valūtā — eiro. Arī Latvijas iedzīvotājiem, ceļojot pa eiro zonas valstīm, nevajadzēs izmantot dažādas nacionālās valūtas. Euro ieviešana var paātrināt Eiropas tautsaimniecības attīstību, tā palielinot arī Latvijas iespējas eksportēt savu produkciju un veicinot mūsu saimniecisko izaugsmi un stabilitāti.

Vai latu vajadzētu piesaistīt eiro?

Patlaban lats ir piesaistīts piecu nozīmīgu valūtu (ASV dolārs, Vācijas marka, Japānas jena, Lielbritānijas sterliņu mārciņa un Francijas franks) grozam. Šī saikne darbojas veiksmīgi un jau ilgstoši nodrošina stabili lats kursu, tādēļ jebkuras pārmaiņas ir ļoti nopietni jāapsver.

Tāpat kā citām nelielām valstīm ar atvērtu tautsaimniecību un aktīvu ārējo tirdzniecību Latvijai ir svarīgi nodrošināt savas valūtas stabilitāti pret galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām. Eiropas Savienība ir kļuvusi par Latvijas lielāko tirdz-

niecības partneri, tomēr Latvijas uzņēmēji ar saviem ārzemju pasūtītājiem un piegādātājiem lielākoties norēķinās ASV dolāros. Iespējams, ka jaunā valūta aizvien biežāk tiks lietota tirdzniecības darījumos, tādēļ lata piesaiste eiro ar laiku var kļūt izdevīga mūsu valsts tautsaimniecībai. Tas būtu arī saprotams priekšdarbs Latvijas ceļā uz iestāšanos Eiropas Savienībā. Tomēr lata piesaistes maiņa nav paredzama tuvākajā nākotnē, un Latvijas Banka vispirms rūpīgi izvērtēs šāda soļa nepieciešamību.

Vai eiro kādreiz aizstās latu?

Tas vispirms ir atkarīgs no tā, vai Latvija pievienosies Eiropas Savienībai, jo ieviest eiro varēs tikai Eiropas Savienības dalībvalstis. Ja Latvija tiks uzņemta Eiropas Savienībā, tad tās iekļaušanās arī Eiropas Monetārajā savienībā kļūs par likumsakarīgu lēmumu.

Kas jāzina eiro ieviešanas laikā?

Euro ieviešanas process var sevišķi interesēt tos, kam ir skaidrās naudas ietaupījumi kādā no eiro zonas nacionālajām valūtām. Līdz 2002. gadam visu 11 eiro zonas valstu banknotes un monētas joprojām būs maksāšanas līdzeklis — eiro naudas zīmes nonāks apgrozībā 2002. gada 1. janvārī.

2002. gada sākumā visos bankās esošajos kontos 11 valstu valūtas tiks automātiski pārvērstas eiro. Neilgu laiku apgrozībā vienlaikus būs gan eiro banknotes un monētas, gan skaidrā nauda nacionālajās valūtās, turklāt to savstarpējā maiņas vērtība nemainīsies (atcerēsieties — tieši tāpat 1993. gadā Latvijā vienlaikus apgrozībā bija Latvijas rubļa un lata naudas zīmes). Tad nacionālo valūtu skaidrā nauda tiks izņemta no apgrozības — ar to vairs nevarēs norēķināties par pirkumiem, taču bankās to vēl varēs apmainīt pret eiro.

Latvijas Bankas informācija

Turpinot aizsākto tematu jeb Gads Preiļu pilsētas domē

«Novadnieka» 13. janvāra numurā minēju, ka Preiļu pilsētas domes darbs pilsētas īpašumu apsaimniekošanā un pašvaldības uzņēmumu kontrolē ir neapmierinošs. Viens no jebkuras pašvaldības pamatuzdevumiem ir sniegt iedzīvotājiem pakalpojumus. Lai tos nodrošinātu, lielākās pašvaldības dibina uzņēmumus. Arī Preiļos ir trīs pašvaldības uzņēmumi. «Atvars» nodarbojas ar ūdens apgādi un notekūdeņu attīrīšanu, «Saimnieks» — dzīvojamā fonda apsaimniekošanu, labiekārtošanu, ielu un laukumu uzturēšanu, atkritumu saimniecības organizēšanu, «Siltums» — siltuma un karstā ūdens ražošanu un piegādi.

Šo uzņēmumu finansiālo nodrošinājumu gandrīz simtprocentīgi veido pilsētas budžeta finansējums un iedzīvotāju maksājumi. Pilsētas domei, kā iedzīvotāju ievēlētai institūcijai, jāseko šīs naudas racionālai izmantošanai, bet, diemžēl, jāsecina, ka šai jomā izdarīts ir ļoti maz. Praktiski pilsētas dome ir ļāvusi pilnīgu rīcības brīvību tās uzņēmumiem. Kādas tam ir sekas?

Uzņēmumā «Saimnieks» ap 60% no ieņēmumiem tērā algu izmaksām. Salīdzinājumam minēšu, ka PU «Atvars» algām izlieto apmēram 30%, līdzīgs uzņēmums Krāslavā — 40-45%. Paredzot

algām tikpat lielus tēriņus kā Krāslavā, varēja ietaupīt 20-30 tūkst. latu, kurus būtu iespējams izmantot kaut vai ielu remontam.

Uzņēmums «Siltums», izmantojot šo rīcības brīvību, 1 Gcal pašizmaksu ir sacēlis līdz pat 26 latiem. A/s «Preiļu siers» tikpat liels siltuma daudzums maksā apmēram 13 latus, Līvānos apmēram 19, Krāslavā — 24-25, Gulbenē — apmēram 22 latus. Ja Preiļos siltuma pašizmaksa būtu kaut par vienu latu mazāka, tad tas pilsētai un iedzīvotājiem šajās divās apkures sezonās, kopš saimnieko pašreizējā dome, ļautu ietaupīt ap 40000 latu. Liekas, ka tikai uzņēmums «Atvars» ir bijis godprātīgs pret patērētājiem.

Cerams, ka turpmāk domes vadība nebūs tik vieglprātīga, kad tiek tērēti budžeta un no iedzīvotājiem iekasētie līdzekļi.

Vēl pavisam īsi par pilsētas domes un SIA RBKK un SIA RBKK-1 attiecībām. Vispirms SIA RBKK, tagad SIA RBKK-1 nomā pilsētas īpašumā esošos objektus — viesnīcu un tirgus laukumu. Protams, ka šo īpašumu apsaimniekošana nes peļņu, neprasot īpašu piepūli. Diemžēl, tāpat kā savulaik SIA RBKK, arī SIA RBKK-1 nepilda noslēgtā nomas līguma noteikumus. Arī domes rīcība ir tikpat konsekventa. Dome izliekas neko nemanām. Šoreiz publiski aicināšu domi pārskatīt attiecības ar šiem uzņēmumiem, jo iepriekš, kad ierosināju bez konkursa izsludināšanas noslēgt šo īpašumu nomas līgumus, vairākums to noraidīja.

Ilmārs Meluškāns

Zemes dienests pārmaiņu sākumā

Valsts zemes dienesta Preiļu nodaļas vadītājs Osvalds Kursītis «Novadnieku» informēja, ka šajā gadā nodaļai veicami divi svarīgākie uzdevumi: jāpabeidz reformā paredzētā zemes iegāde par privatizācijas sertifikātiem un jaunas nodaļas darba uzsākšana.

Visas darbības ar sertifikātiem zemes lietās izdarāmas līdz oktobrim, lai visu var savlaicīgi iemērit. Valsts šo vērtspāpuru derīguma termiņu nepagarinās un var gadīties, ka kāds arī paliek bez iekārotā zemes gabaliņa. Turpmāk lietošanā esošās zemes platības varēs izpirkt tikai par naudu.

O.Kursītis pastāstīja, ka rajonā esot daudz šādu zemes lietu kārtotāju, tāpēc varot izveidoties pat rindas. Pašlaik gan vēl rindu nav, bet nodaļa jau strādā pilnā jaudā. Iespējams, ka daļu cilvēku no dokumentu kārtošanas attur naudas trūkums, bet jāņem vērā, ka vēlāk izceļojumi par steidzamiem un ārpuskārtas pasūtījumiem pieaugs. Tas, kā atgādināja O.Kursītis, esot aktuālākais.

Sākta pāreja uz augstāku tehnoloģisko līmeni — nodaļa strādās ar ortofotomateriāliem, kas iegūti aizvadītā gada aerofotografēšanā. Tiks labotas radušās kļūdas, jaunās ortofotokartes būs precīzākas. Tās būs pieejamas arī pagastu zemes dienestiem, kuri tiks apgādāti ar īpašu

aparātūru. Šīs kartes būs noderīgas arī teritoriālajai plānošanai, kā arī, lai izveidotu topogrāfisko karti mērogā 1:10000, kas atbilstu mūsdienu prasībām.

Dienestā sāk veidot kartogrāfijas sektoru, kurš arī nodarbošies ar kartes veidošanu. Pagaidām sektorā strādā tikai viens cilvēks, bet turpmāk šis sektors, stāstīja O.Kursītis, paplašināsies, būs nepieciešama tehnika, programmas. Zemes dienests modernizējas, nu vienotā tīklā saslēgti jau septiņpadsmit datori. Iecerēts, ka šogad līdz augustam varēs pabeigt arī datorizāciju pagastos. Zemes dienesta rajona nodaļa cer uz pašvaldību atbalstu vismaz programmu iegādē.

Kartogrāfijas sektors jau ķēries pie darba, apgūst Rušonas pagasta teritoriju. Šīs pašvaldības vadība, uzskata O.Kursītis, ir ieinteresēta, lai sakarā ar teritoriālo plānošanu tiktu pabeigta pagasta pārskata kartes izgatavošana, iesākta ceļu, ūdens noteces «uzlikšana» uz tās. Darbs pagaidām vēl kavējas, jo ortofotomateriālu sola tikai martā. O.Kursītis teica, ka tas var būtiski atšķirties no 1982. gadā izdarītajiem aerofotomateriāliem, ar kuriem dienestā strādāja līdz šim. Nodaļai vairāk būs jāpapūlas kadastra reģistra grafiskās daļas sakārtošanā. Topogrāfiskās kartes izveidošanā būs jāiegulda milzīgs darbs vairāku gadu garumā.

A.Rancāns

IZVĒLIES IESPĒJU IETAUPĪT!

**Jūsu tālruna sarunu ilgums mēnesī
nepārsniedz 40 minūtes?**

Tarifu plāns *Izvēle Nr. 1* paredzēts tieši jums!

Kas ir *Izvēle Nr. 1*?

- Abonēšanas maksa mēnesī samazināta par Ls 1,20
- Maksa par katru sarunas minūti palielināta par Ls 0,03:
 - vietējām sarunām,
 - iekšzemes tālrunām,
 - sarunām ar mobilo tīklu abonentiem,
 - starptautiskām sarunām.

- Papildu maksa par katru sarunas minūti (0,03 Ls/min) **netiks aprēķināta**, zvanot uz:
 - Neatliekamās palīdzības dienestiem (01, 02, 03, 04),
 - *Izziņu dienestu 118,*
 - *Pareizu laiku 154* (latviešu val.) un *174* (krievu val.),
 - *Informācijas tālruni 900* un *Izklaides tālruni 909,*
 - *Bezmaksas zvanu 800.*

Tarifu plānu maiņa ir bez maksas.

Lai abonētu tarifu plānu un saņemtu papildu informāciju, lūdzam zvanīt bez maksas visu diennakti pa tālruni

800 8008

PAKALPOJUMU INFORMĀCIJAS CENTRS

Latvija runā

«Latvijas ceļa» rajona nodaļā mainīta vadība

15. janvārī notika «Latvijas ceļa» Preiļu nodaļas biedru kopsapulce, kuras darba kārtībā bija jauno partijas biedru kandidātu apstiprināšana, valdes un nodaļas vadītāja vēlēšanas, kā arī citi jautājumi, «Novadniekam» pastāstīja partijas koordinatore Preiļu rajonā Elvīra Brovacka.

Viņa informēja, ka «Latvijas ceļa» rajona nodaļas valdē turpmāk strādās Oļegs Hļebņikovs, Lilita Baško, Jānis Šņepsts, Elvīra Brovacka un Andris Stikāns. Bet nodaļas darbu vadīs Ilmārs Meluškāns.

L.Kirillova

Labdarība nedrīkst beigties Ziemassvētkos

Ziemassvētki jau pagājuši, bet cilvēki atceras visu labo, kas tajās dienās noticis. Par individuālā uzņēmuma «Laura+» vadītāja Igora Pliča un sociālās un psiholoģiskās palīdzības centra «Mūsmājas» organizēto tematisko pasākumu «Novadniekam» pastāstīja Preiļu pilsētas bāriņtiesas priekšsēdētāja Tamāra Veļecka.

Uz pasākumu bija uzaicināti trīs desmiti pilsētas bērnu, kuriem pasauli nākas apjaust un izprast bez tēva un mātes gādības. Mazākos uz kafējnicu «Hipokrāts» atveda vecmāmiņas, aizbildņi, labi cilvēki, lielākie nāca paši. Igora un Lauras Pliču aicināti, viņi cienājās ar picu, sulu, saldējumu. Bet centra «Mūsmājas» izpilddirektore Leontīne Ūdrasola vadīja spēles, viktorīnas.

Bērni apmeklēja arī salonu «Foto-Maks», fotografējās, apskatīja foto izstādi. Bērniem bāreņiem šāds pasākums Preiļos bija pirmo reizi.

Sagatavoja L.Kirillova

Latvijas Krājbankai — 75 gadi

Vien no arhitektoniski skaistākajiem divstāvu ķieģeļu namiem Preiļos, Brīvības ielā pazīst ļoti daudzi rajona iedzīvotāji. Tas pieskaitāms pie Preiļu vēstures kā pirmā tik lepna individuālā dzīvojamā māja, kas pirmās brīvvalsts laikā piederēja ebreju ģimenei. Vēlākos gados šeit izvietojās tik solīda iestāde kā valsts banka, bet pēc tam uz šejieni pārcēlās krājkafe. Padomju laikos šeit ielūdz visi privātpersonu naudas noguldījumi. Tie, kam bija izdevies ielūkoties aiz «dzelzs priekšvara», zināja stāstīt, ka ārzemju bankās noguldītāju naudiņa pieņemams lielumā no bankas procentiem, bet šaipus «priekšvara» esošos valdība savukārt drošināja, ka atšķirībā no kapitālisma noguldījumi padomju bankās nekad ne-zūd. Kas no tā iznāca, visiem ļoti zināms, taču ne bankas vainas, bet tās pašas valdības rīkotās naudas reformas dēļ. Desmitu tūkstošu padomju rubļu īpašnieki palika knapi ar dažiem desmitiem latu.

Taču joprojām krājkafe, nu jau atdzimusi Krājbankas filiāles statusā, turpina apkalpot rajona iedzīvotājus. Par Latvijas Krājbanku un tās filiāli saruna ar Preiļu filiāles pārvaldnieci **Ināru Anspoku**.

— **Vispirms pastāstiet, lūdzu, par Krājbankas vēsturi un struktūru.**

— Latvijas Krājbanka dibināta 1924. gada 2. janvārī, un šogad tai apritēja 75 gadi. Tās sākotnējais nosaukums bija Pasta krājkafe, un tai bija divas galvenās funkcijas — norēķinu kārtošana starp saimnieciskajām iestādēm un noguldījumu piesaistīšana. Pateicoties valsts atbalstam, Pasta krājkafe sniegto pakalpojumu spektrs kļuva plašāks. Bija laiks, kad katrā apdzīvotā vietā, kur vien darbojās pasts, darbojās arī krājkafe nodaļa.

Sakarā ar Latvijas banku sistēmu izveidošanos, reorganizāciju un stabilizēšanos, un, piedzīvojot visas šīs pārmaiņas, krājkafe ir tapusi par Latvijas Krājbanku. Joprojām esam valsts banka, jo lielākā bankas kapitāla daļa pieder valstij. Tā ieņem pienācīgu vietu starp valsts bankām. Pašlaik darbojas 33 Latvijas Krājbankas filiāles, 267 tās sektori. Preiļu filiālei ir seši sektori: Līvānos, Galēnos, Aglonā, Riebiņos, Sutros, Rožupē.

— **Iedzīvotāji droši vien ir neapmierināti, ka nav vairs kā agrāk, kad ar naudas operācijām saistītos pakalpojumus varēja saņemt katrā rajona lielākā apdzīvotā vietā.**

— Bankai šodien nauda ir jāpelna pašai, valdība to nedod. Mēs nevaram nodarboties ar labdarību un uzturēt sektorus katrā apdzīvotā vietā. Tas iznāk pārāk dārgi. Bez tam jāreķinās ar gaidāmo teritoriāli administratīvo reformu, kad veidosies novadu centri, un, iespējams, tajos varētu tikt atvērti jauni Krājbankas sektori.

— **Kādus pakalpojumus Krājbanka sniedz iedzīvotājiem?**

● Krājbankas Preiļu filiāles vadītāja Ināra Anspoka.

— Vēl joprojām nozīmīgu vietu pakalpojumu klāstā ieņem darbs ar noguldījumiem. Varam būt gandarīti par to, ka Krājbankai uzticas gan Preiļu un Līvānu iedzīvotāji, gan pagastu ļaudis, jo noguldījumu apjoms filiālē ir vērtīgs. Mēs piedāvājam termiņnoguldījumus uz 3, 6, 12, 18 vai 24 mēnešiem latos, ASV dolāros un Vācijas markās. Arī atvērtos noguldījumus, kad sākotnējo noguldījumu var papildināt, bērnu noguldījumus līdz 16 gadu vecumam ar iespējām papildināt sākotnējo noguldījumu.

Liels darbs tiek veikts ar privatizācijas sertifikātiem. Šis ir pēdējais gads to izmantošanai, darba netrūks. Banka ne tikai iepērk privatizācijas sertifikātus, bet arī pārdo iedzīvotājiem trūkstošos, nepieciešamos privatizācijas sertifikātus par nodzīvotajiem gadiem, kā arī zemes kompensācijas sertifikātus.

Apkalpojam kredītkaršu — VISA, MasterCard, EUROCHEOUSE — īpašniekus. Strādājam ar Krājbankas izsniegtām kartēm: GLOBUS karti, kura izmantojama tikai Latvijā, kā arī ar gada nogalē ieviesto starptautisko Krājkartī, ar kuru var norēķināties par precēm un pakalpojumiem, izņem skaidru naudu Latvijā un pasaulē visur, kur redzama Krājkartes vai Maestro simbolika.

Latvijas Krājbanka ir vienīgais ASV kompānijas Western Union pārstāvis Latvijā. Izmantojot šīs kompānijas pakalpojumus, ar elektroniskās sistēmas palīdzību no 26000 aģentūrām iespējams nosūtīt naudu uz vairāk nekā 150 valstīm pasaulē, tajā skaitā uz Krieviju un NVS valstīm. Jau pēc 15 minūtēm adresāts saņems jūsu nosūtīto naudu vai arī jūs varēsiet saņemt sev adresēto naudu.

Kā ikviena banka, arī mēs veicam skaidras un bezskaidras ārvalstu valūtas konver-

● Latvijas Krājbankas Preiļu filiāles ēka Brīvības ielā 7.

tāciju. Pieņemam dažādus maksājumus. Viens no piesaistīto līdzekļu izmantošanas veidiem ir fizisko un juridisko personu kredīvēšana. Izsiedzam gan ilgtermiņa, gan īstermiņa kredītus, kā arī tā saucamos patēriņa kredītus fiziskām personām. Ir klienti, kuri izvēlas lizingu, jo šajā gadījumā jauniegūtais objekts vai prece kalpo par aizdevuma ķīlu. Strādājam arī ar vērtspapīriem.

— **Pastāstiet par bankas darbiniekiem.**

— Filiālē strādā 30 cilvēki, kurus varu raksturot kā enerģiskus un atsaucīgus darbiniekus. Viņi savas zināšanas papildina Krājbankas organizētajās apmācībās, daži turpina mācīties neklātienē augstskolā. Esam viena komanda, tāpēc rezultātus dod tikai katra atsevišķi un visu kopā ļoti darīts darbs. Darbinieku lielākajai daļai banka ir līdz šim vienīgā darba vieta, piemēram, galvenās grāmatvedes vietniecei Annai Kokorišai, Līvānu sektora kontu operatorei Irinai Kotovai, Aglonas sektora kontu operatorei Elvirai Ūgainei, Rožupes sektora kontu operatorei Annai Skroderei, saimniecības vadītājai Jevģēnijai Ivanovai. Darbiniekiem nemitīgi jāceļ savu kvalifikāciju, to darīt pamudina arī bankas darbinieku atestācija. Ar tās palīdzību var noteikt darbinieku vajākās vietas, bet pēc tam rūpēties par robu aizpildīšanu zināšanās un kvalifikācijā. Atestēšanas biežumu var noteikt filiāles pārvaldnieks pēc saviem ieskatiem.

— **Viens no jaunākajiem darbiniekiem Krājbankas Preiļu filiālē esat jūs pati. Pastāstiet, lūdzu, tuvāk par savām iepriekšējām darba gaitām. Ar kādām iecerēm ķērāties pie šīs filiāles vadīšanas?**

— 7. janvārī apritēja gads, kopš vadu šo kolektīvu. Līdz tam guvu pieredzi, vadot bankas «Baltija» un Zemes banku filiāles. Viena no pirmajām idejām Krājbankas fi-

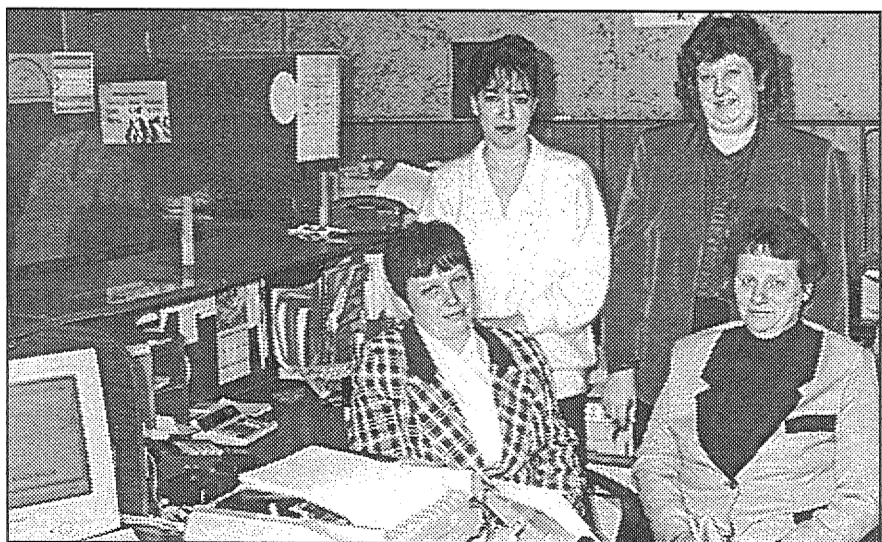
liāles pārvaldnieces amatā bija darīt visu, lai labāk un pareizāk apkalpotu klientus. To darīt mudina arī aizvien pieaugošā banku konkurence. Tāpēc mums jādara viss, lai apmeklētāju apkalpošana, telpu iekārtojums būtu ļoti augstā līmenī. Domāju, ka ir izdevies kaut ko panākt tieši attieksmē pret klientiem. Nereti viņi pat jūtas izbrīnījušies, jo mēs ar saviem pakalpojumiem cenšamies viņiem palīdzēt vairāk nekā viņi sākotnēji ir cerējuši. Kāpēc lai mēs, kas zinām kaut ko vairāk, viņiem nepalīdzētu? Joprojām mums uzticas ļoti daudzi rajona lauku iedzīvotāji. Man patīk ar viņiem kontaktēties. Ir pat tā, ka es reizēm brīnos, kur rodas tik daudz labu cilvēku, kādi ir vairogs no mūsu klientiem.

Problēmas ir ar telpām, jo tās gan vizuāli, gan darba ērtību ziņā stipri atpaliek no citu Preiļos esošo banku telpām. Diemžēl šajā ārēji skaistajā mājā būtu jāiegulda milzums līdzekļu, lai tajā ierīkodu ūdensapgādi, kanalizāciju. Ērtāk un lētāk ir pārcelties uz citām telpām.

L.Rancāne

● Kreditņēmējiem Krājbankā visvairāk jāsadarbības ar kreditinspektori Janīnu Rubani.

● Klientu apkalpošanas nodaļas speciālistes (pirmajā rindā no kreisās) Lidija Utināne, Anna Šmukste, (otrajā rindā no kreisās) Tatjana Serova, Valentīna Botore.

● Krājbankas Preiļu filiāles galvenā grāmatvede Anna Strode (attēlā centrā), grāmatvede Antonija Leonoviča (no kreisās) un galvenās grāmatvedes vietniece Anna Kokoriša. J.Silicka foto

